

چطور بفهمیم فردی معتاد است؟

تهیه و تنظیم:

هوشنگ قشقایی-کارشناس ارشد روانشناسی
مرکز مشاوره علمی کاربردی سردفتران

چه طور بفهمم فردی معتاد است؟

- ▶ علامت مشخصه فردی که نشئه است : **خارش بخصوص در بازوان ، صورت بویژه پیشانی و بینی ، آلت تناسلی و سرخ شدن چشمها**
- ▶ **استفاده بیش از حد از تریاک موجب استفراغ میشود** که در بین معتادین به **تگری زدن** معروف است و فرد معتاد به محض استفراغ حالش بهبود میابد . بر خلاف **فرد حشیشی که با وجود استفراغ کردن تا چند روز حالش بد باقی می ماند** .
بیماران معتقدند که **تریاک مزاج سرد دارد** لذا برای از بین رفتن آثار استفاده بیش از اندازه آن از موادی که طبع گرم دارند (**مواد قندی مثل: چای و نبات**) استفاده میشود . در مجموع معتادین با مواد غذایی که طبع سرد دارند مانند برنج و کله پاچه رابطه خوبی ندارند . معتادین معتقدند **آب لیمو اثر تریاک را از بین میبرد** و به نشئگی خاتمه میدهد.
- ▶ مصرف کنندگان معتقدند **شیره مزاج گرم دارد** لذا برای بریدن آن (از بین رفتن آثار استفاده بیش از اندازه) از موادی که طبع سرد دارند **مانند هندوانه** استفاده میشود.

چه طور بفهمم فردی معتاد است ؟

- ▶ به گفته افراد وابسته به مواد افیونی **پیوست** ناشی از مصرف تریاک بسیار شدید است و لذا اکثر معتادان به **ملینها** روی می آورند و در سنین بالا **دچار عارضه هموروئید (بواسیر) میشوند.**
- ▶ افراد معتاد به علت **ترس از لو رفتن به مسافرت نمیروند** به هیچ وجه حاضر نیستند در بیمارستان بستری شوند و پس از بستری شدن اجباری در بیمارستان ، معتادین اصرار عجیبی در نشان دادن علائم بهبودی دارند .
- ▶ **این افراد با کسی در گیر نمیشوند** چون اگر بازداشت شوند اعتیادشان لو میرود . گذشته از آنچه گفته شد افراد معتاد کاملاً ترسو هستند و حتی با صدائی کم از جا می پرند . شنیده میشود که بعضی از دانشجویان در شبهای امتحان تا حتی ۳ شب با مصرف تریاک بیدار میمانند و درس میخوانند اگر چه نشئگی باعث سرحالی و افزایش هوشیاری فرد میگردد اما عموماً این دانشجویان بعد از مدت کوتاهی مبتلا به اعتیاد دائم تریاک میشوند و میزان مصرفشان بیشتر شده و معمولاً به آن درجه از سرحالی و هوشیاری هم برای ادامه تحصیل دست نمی یابند و در نهایت **بعلت اعتیاد ترک تحصیل میکنند.**

چه طور بفهمم فردی معتاد است؟

▶ خود معتادین معتقدند فردی که نشئه است فک میزند یعنی **خیلی دوست دارد حرف بزند** و دوست دارد دیگران به حرفهای او توجه نمایند . فرد معتاد به تریاک پس از نشئه شدن میتواند **یک خاطره کوتاه را شاخ و برگ داده و ساعتها با آن جمعی را سرگرم کند** افرادی که تریاک را به صورت تدخینی مصرف میکنند اگر دوره های خماری و محرومیت ندیده باشند عموماً قیافه ای مانند افراد عادی دارند . این افراد معمولاً **موهای پر پشتی** دارند و اگر در رفتارشان دقت نمائیم همیشه در **حدود ساعت خاصی یافتن آنها غیر ممکن است!!**

چه طور بفهمم فردی معتاد است ؟

- ▶ ذکر ابزارهایی که وجود آنها حاکی از مصرف مواد میباشد خالی از فایده نیست و میتواند ما را در شناسایی افراد مصرف کننده یاری کند:
- ▶ -وافور , قلیان , چپق , پپ, انبر کوچک.
- ▶ -سیخ , میله , چوب لباسی فلزی که بریده شده باشد , سنجاق باز شده و سوزنهایی که سر آن سیاه شده باشد.
- ▶ -قوطی کنسرو یا شیشه مربا که در آن سوراخ شده باشد و یا قوطی روغن یک لیتری که بالای آن تنگ شده باشد.
- ▶ -هویج یاسیب زمینی که شبیه پپ سوراخ شده باشد.
- ▶ -سرنگهای مستعمل , قطره چکان.
- ▶ -زرورق پاکت سیگار که باز و پهن شده باشد , اسکناسهای لوله شده.
- ▶ -لوله هائی به طول حدود ۲۰ سانتی متری از جنسهای مختلف به ویژه کاغذ مقوا چوب نی , لوله های حصیری و لوله خالی خودکار.
- ▶ -قاشق غذاخوری و چای خوری سیاه شده.

چه طور بفهمیم فردی معتاد است؟

- ▶ ابزارهایی که وجود آنها حاکی از مصرف مواد میباشند
- ▶ -تکه های پلاستیک و کاغذ در اندازه های حدود ۱۵*۱۵ سانتی متر.
- ▶ -تکه های پلاستیک در اندازه حدود ۱×۱ سانتی متر (باقی مانده از بسته بندی هروئین یا کراک و. . .)
- ▶ -تکه های دستمال کاغذی , پنبه , اسفنج , فیلترسیگار که گوشه های آن سوخته باشد.
- ▶ -وجود آب لیمو , جوهر لیمو و لیمو ترش در اطاق و در محل های غیر معمول.
- ▶ -پوکه های آمپول.

چه طور بفهمم فردی معتاد است؟

- ▶ - افراد معتاد جهت مخفی کردن **قرمزی چشم** خود اغلب **قطره های چشمی مثل نفازولین و بتامتازون همراه خود دارند.**
- ▶ - افراد معتاد به **کراک** جهت مصرف آن از دستشویی و حمام استفاده میکنند و چون کراک موقع مصرف **بویی ندارد کسی متوجه آن نمیشود.** جالب توجه اینک خانواده مصرف کنندگان کراک متذکر این نکته هستند که وقتی فرد مصرف کننده در دستشویی یا حمام است **مدام صدای فندک از این مکانها به گوش میرسد.** اغلب آنها فندکی با کپسول بزرگ دارند که به هیچ وجه آنرا از خود جدا نمیکند.
- ▶ علاوه بر اینها فرد معتاد معمولا **دچار یبوست مزمن، تپش قلب، عفونتهای پوستی، التهاب معده، بیماری کبدی** میشود. مسمومیت دارویی (اقدام به خودکشی و یا مسمومیت اتفاقی) و حوادث و تصادفات مکرر و همچنین

چه طور بفهمم فردی معتاد است؟

▶ علائم خاص روانپزشکی

▶ چون : تغییرات رفتاری , پرخاشگری , افسردگی ,
بی تفاوتی , ناتوانی جنسی , توهم و پاهذیان ,
کاهش سطح هوشیاری , مشکلات قانونی مکرر ,
انجام ندادن وظایف خانوادگی , افت کارکرد
شغلی فرد و یا تغییرات شخصیتی و درخواست
بی دلیل یا بیش از حد برای تجویز داروهای
آرامبخش و مسکن همگی ما را در مورد نشانه
های غیر مستقیم فردمعتاد هوشیار میکند

دگرگونی‌هایی نیز در روحیه ، اخلاق، شخصیت و ظاهر معتاد

- ▶ - تمایل معتاد به **کناره‌گیری** از بستگان به ویژه پدر و مادر و خواهر و برادر و اشتیاق وی به معاشرت با دوستان مشکوک جدیدش افزایش میابد .
- ▶ - **ساعات خواب** معتاد **تغییر** میپذیرد ، وی شبانگاهان دیرتر میخوابد و بامدادان دیرتر بزمیخیزد.
- ▶ - **هزینه‌های فرعی** فرد معتاد به صورت سرسام‌آوری **بالا می‌رود** و مکرراً از خانواده خود **درخواست پول** برای هزینه‌های نامعلوم مینماید.
- ▶ - فرد درگیر به اعتیاد اغلب اطاق خواب خود را به روی بستگان خود میبندد تا برای مدتی تغییر احوالش بر پدر و مادر پنهان بماند و به اعتیاد وی آگاه نشوند.
- ▶ - **رفت و آمد های** ظاهراً بی مقصد و **مشکوک** فرزند معتاد **افزایش** میابد.
- ▶ - فرد معتاد اغلب **خواب‌آلود و افسرده** دیده میشود ، لحظات شادابی چنین فردی زود گذر و دوران در خود فرو رفتنش طولانی میشود.
- ▶ - فرد معتاد **کمتر** از دوران پیش از اعتیاد به **وضع ظاهری و آرایش خود** می پردازد.

دگرگونی هایی نیز در روحیه ، اخلاق، شخصیت و ظاهر معتاد

- ▶ - فرد معتاد از انجام کارهای سنگین به ویژه **ورزش گریزان** خواهد بود.
- ▶ -معتاد **بیش از حد** اعتدال به **توالت** میرود و یا در آنجا میماند.
- ▶ -فردی که درگیر اعتیاد است اغلب **پرگو و یاوه گو** میگردد.
- ▶ -فرد معتاد اشتیاق عجیبی به **دروغ گویی** و دادن وعده های انجام ناپذیر پیدا میکند و مطلقا در بند ایفای قول خود نخواهد بود.
- ▶ -استعمال داروهای عصبی ، نیرو بخش و خواب آور افزایش میابد و اطاق خواب بیمار انباشته از **قرصهای جور واجور** است.
- ▶ -معتاد چنانچه دانش آموز و دانشجو باشد **به کارهای دبیرستان یا دانشکده بی تفاوت و بیعلاقه میگردد** و چنانچه کارمند و یا کارگر باشد و جوان کارش را از دست خواهد داد و از وقت شناسی وی خبری نخواهد بود.

دگرگونی‌هایی نیز در روحیه ، اخلاق، شخصیت و ظاهر معتاد

- ▶ - **رنگ** معتاد به ویژه **لبانش** تغییر می‌پذیرد و **وزنش کاهش** می‌ابد.
- ▶ - در **انگشتان** و وسایل **اطاق** خواب معتاد **آثار سوختگی** مشاهده می‌شود.
- ▶ - در صورت تزریق (زیر پوستی) **نقطه های سیاه یا آبی روی بازو ، ساق پا و حتی در پشت دستها** ملاحظه می‌شود.
- ▶ - در مراحل پیشرفته در صورت تزریق وریدی ، دمل‌های جوش مانند در وریدهای نزدیک به سطح بدن دیده می‌شود.
- ▶ - در معتادین که **ریتم خوابشان بهم خورده** است پس از استعمال مغرط مواد حالت **چرت زدن** ملاحظه می‌شود.
- ▶ - **مردمک** چشم فرد معتاد در صورت مصرف مواد مخدر (**افیونی**) **منقبض** شده و در صورت مصرف **مواد محرک منبسط** می‌شود.

